

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 noiembrie 2017

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TOMA Nadejda
ALERGUȘ Constantin
TIMOFTI Vladimir

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Ursu Ion xxxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.08.2015 – 21.02.2017;

Instanța de apel: 20.03.2017 – 27.06.2017;

Instanța de recurs: 07.08.2017 – 14.11.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 februarie 2017, Ursu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, i s-a adăugat parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penale al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, stabilindu-i-se definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu în partea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța în ordine civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Ursu Ion la 19 aprilie 2015, în jurul orei 21:00, aflându-se într-un loc public, și anume pe stradă, în s. Budăi, r-nul Telenești, intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, exprimată prin vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită, atentând la regulile sociale și

morale de conviețuire, fără nici un motiv, în prezența altor persoane, în mod demonstrativ, dorind de a-și arăta superioritate față de Zgardan Ion, neavând careva relații ostile, fără a spune ceva, s-a apropiat de ultimul și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 97 „D” din 17 iunie 2015, părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de plagă și edem a țesăturilor moi a capului, care se califică ca vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganismul, adică *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

3. Nefiind de acord cu sentința avocatul Coșneanu Svetlana a atacat-o cu apel în numele inculpatului, prin care a solicitat, casarea hotărârii date, și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că în cadrul examinării cauzei vinovăția inculpatului nu a fost dovedită, din motiv că martorul Zgardan Vladimir a comunicat instanței că nu a văzut ca Ursu Ion să fi aplicat lovituri părții vătămate Zgardan Ion, la fel a declarat și martorii Nogai Igor, Zgardan Nicolae, Nogai Victor, Zgardan Nina.

Totodată, avocatul a menționat că la materialele dosarului este anexată dovada, care confirmă că lui Zgardan Ion i-a fost ruptă scurta de către Zgardan Vladimir (vol. I, f.d. 10-11), fapt ce nu i se poate incrimina inculpatului.

Prima instanță, nu a luat în considerație toate probele pertinente administrate la materialele dosarului, dar s-a condus de părerea acuzatorului de stat, prin ce a încălcat principiile procesului penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, apelul declarat a fost admis, sentința a fost casată total și pronunțată o nouă hotărâre potrivit căreia procesul penal intentat în privința lui Ursu Ion în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 391 alin. (2) Cod de procedură penal, din motiv că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, fără aplicarea sancțiunii contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională prevăzut de art. 30 Cod contravențional.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că în urma verificării probelor administrate la dosar a ajuns la concluzia că acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, comiterea de către acesta a contravenției prevăzute la art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Totodată, instanța de apel a constatat că nu au fost prezentate probe precum că inculpatul a comis careva acțiuni huliganice, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism, în cazul dat lipsește latura subiectivă, or la caz nu s-a constatat intenția inculpatului de a încălca ordinea publică.

În contextul dat, instanța de apel a accentuat că în învinuirea adusă inculpatului nu sunt indicate concret care acțiuni ale inculpatului încalcă grosolan ordinea publică și sunt îndreptate împotriva ordinii publice, or, doar indicarea că acesta fără nici un motiv l-a lovit

pe Zgardan Ion, nu dovedește că intenția inculpatului a fost îndreptată spre încălcarea ordinii publice.

Ordinea publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice.

Astfel, „prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică” se înțelege fapta prejudiciabilă săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Tot aici, instanța de apel a reținut că în învinuirea adusă inculpatului nu se regăsește acțiunea principală – încălcarea ordinii publice, iar prezența acțiunii adiacente – aplicarea loviturii, fără cea principală, exclude calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

În cauza deferită judecării, aceste acțiuni principale nu au fost comise de inculpat, iar din probele prezentate de acuzare, rezultă, că partea vătămată Zgardan Ion, inculpatul Ursu Ion și martorii audiați sunt consăteni, unii rude între ei.

Astfel, din materialele cauzei, declarațiile martorilor audiați, s-a stabilit că conflictul a apărut în ograda casei lui Nogai Igor, inițiatorul fiind Olișevschi Veaceslav, care l-a numit cu cuvinte necenzurate pe Ursu Ion, la ce Zgardan Vladimir l-a alungat din gospodăria ginerelui Nogai Igor, pe Olișevschi Veaceslav, care fiind supărat pe Ursu Ion, i-a spus ca se vor lămuri și a plecat.

Pe drum, Olișevschi Vladimir s-a întâlnit cu partea vătămată Zgardan Ion, pe care l-a rugat să-l telefoneze pe Nogai Igor, să-l cheme în drum pe Ursu Ion pentru a clarifica situația, care a avut loc în gospodăria lui Nogai Igor. Ulterior, Olișevschi Veaceslav a discutat cu Ursu Ion, numindu-l cu cvinte necenzurate, ultimul, ieșind din ogradă în stradă, fără careva cuvinte i-a aplicat o lovitură lui Zgardan Ion cu pumnul în față.

Reieșind din circumstanțele faptice menționate, instanța de apel dând o nouă apreciere probelor administrate a stabilit că în cauza dată acțiunile inculpatului Ursu Ion constituie o contravenție, și nu o infracțiune după cum a fost învinuit, și anume contravenția prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod contravențional – vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății.

Reținând cele indicate supra, instanța de apel a concluzionat că procesul penal în cazul dat urmează a fi încetat în temeiul prevăzut la art. 332 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta săvârșită de inculpat constituie contravenția prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că în speța dată sunt aplicabile și prevederile art. 30 Cod contravențional, care prevăd încetarea procesului contravențional în temeiul survenirii prescripției pentru tragere la răspundere contravențională.

6. Nefiind de acord cu decizia dată, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar prin care solicită casarea totală a acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului, procurorul indică că la examinarea apelului declarat nu s-au regăsit careva argumente care au stat la baza recalificării acțiunilor inculpatului din

prevederile art. 287 Cod penal la art. 78 Cod contravențional, ci împotriva în cadrul examinării cauzei în instanța de apel s-a stabilit cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, prin cumulul de probe administrate la materialele dosarului.

Așadar, analizând circumstanțele de fapt ale cauzei în coraport cu cele de drept, procurorul punctează că prima instanță corect a ajuns la concluzia că în cadrul cercetării judecătorești prin cumulul de probe administrate, analizate în coroborare cu materialele cauzei penale, a fost confirmată vinovăția inculpatului Ursu Ion.

Totodată, acuzatorul de stat menționează că prima instanță a constatat existența faptei de huliganism asupra victimei Zgardan Ion de către inculpatul Ursu Ion, reieșind din probatoriul administrat, iar în mod prioritar din declarațiile părții vătămate Zgardan Ion, martorilor Olișevschi Veaceslav, Anghel Andrei și Nogai Igor depuse la faza de urmărire penală, cât și din raportul de expertiză medico-legală nr. 97 „D” din 17 iunie 2015, care descriu leziunile suferite de către partea vătămată cu indicarea gradului de gravitate a acestora.

Prin urmare, reținând cele indicate mai sus, procurorul consideră că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, din care motive solicită casarea totală a acesteia și menținerea sentinței de condamnare adoptate în privința inculpatului Ursu Ion.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe temeiul prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că acestea urmează a fi respins, cu menținerea deciziei contestate, iar în vederea susținerii acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale ori nu este întemeiat legal. Recursul este neîntemeiat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 aceluiași Cod.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că acuzatorul de stat invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Însă, în esență argumentele invocate în recurs se prescriu criticilor privind aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel, iar prima instanță a apreciat corect

probele acuzării constatând vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, respectiv apelul a fost greșit admis.

Așadar, temeiul pentru recurs invocat de către recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în cauza supusă judecării, este aplicabil atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

În atare situație, Colegiul penal respinge ca fiind nefondate argumentele recurentului și menționează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei în instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor faptice ale cauzei.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul penal lărgit apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, este o motivare obiectivă și justă, care corespunde rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

De asemenea, Colegiul penal nu acceptă criticile recurentului precum că hotărârea instanței de apel este nemotivată și ilegală, deoarece nu au fost luate în considerație probele prezentate de către partea acuzării. Tot aici, urmează să se menționeze că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, unde sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii de încetare a procesului penal, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că în privința lui Ursu Ion, cauza urmează a fi încetată, deoarece faptele comise de către acesta se încadrează în prevederile art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Prin urmare, contrar celor invocate de către procuror, Colegiul penal lărgit verificând suplimentar materialele dosarului, remarcă că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cercetând materialele dosarului, adoptând în consecință o soluție corectă de casare a sentinței și adoptarea unei noi hotărâri prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Ursu Ion, din motiv că fapta săvârșită constituie o contravenție.

Tot la acest capitol, Colegiul penal reține că așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la admiterea apelului declarat de către avocatul Coșneanu Svetlana în numele inculpatului, cu casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal.

În acest context, Colegiul penal menționează că, instanța de apel justificat a reținut că în învinuirea înaintată nu sunt indicate concret care acțiuni ale inculpatului încalcă grosolan ordinea publică și sunt îndreptate împotriva ordinii publice, or, doar indicarea că acesta fără

motiv l-a lovit pe Zgardan Ion, nu dovedește că intenția inculpatului a fost îndreptată spre încălcarea ordinii publice, și nu pot fi încadrate în baza art. 287 Cod penal.

În contextul dat, Colegiul penal punctează că instanța de apel corect a constatat că în cauza dată inculpatul a aplicat violența împotriva părții vătămate, din motivul relațiilor ostile care existau între ei, respectiv nicidecum nu poate fi actuală învinuirea înaintată inculpatului precum că acesta fără nici un motiv și neavând relații ostile a acționat împotriva părții vătămate Zgardan Ion.

Astfel, reieșind din declarațiile martorilor audiați pe caz, instanța de apel corect a stabilit că intenția inculpatului Ursu Ion nu a fost de a încălca ordinea publică, dar a clarifica situația conflictuală care a fost inițiată anterior în ograda gospodăriei lui Nogai Igor, de către martorului Olișevschi Veaceslav.

Respectiv conflictul survenit între inculpatul Ursu Ion și partea vătămată Zgardan Ion a rezultat din relațiile ostile pe care le avea Ursu Ion cu Olișevschi Veaceslav.

Tot aici, se remarcă că acțiunile inculpatului au fost realizate în urma cuvintelor necenzurate primite la adresa sa, având intenția de clarifica conflictul iscat cu aplicarea violenței, însă nicidecum nu încălcarea ordinii publice.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel abilitată cu dreptul de a da o nouă apreciere probelor, lucru care l-a și îndeplinit, just a concluzionat că probele administrate de acuzare nu dovedesc indubitabil vinovăția inculpatului Ursu Ion în săvârșirea infracțiunii de huliganism, dar a contravenției prevăzute la art. 78 alin. (2) Cod contravențional, adică vătămarea ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată.

În continuarea, Colegiul penal relevă că instanțele judecătorești urmează să țină cont de faptul că sentința de condamnarea trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în mod corespunzător.

În ordinea celor expuse, se accentuează că vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul nevinovăției, cercetând toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute la art. 385 Cod de procedură penală, recomandări prevăzute și la pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006 privind sentința judecătorească.

În cele din urmă, Colegiul penal conchide că instanța de apel verificând cele imputate lui Ursu Ion, corect a concluzionat că probele administrate și prezentate instanței nu sunt verosimile, pertinente și concludente, ce ar confirma cu desăvârșire intenția inculpatului de comitere a unui act huliganic.

Luând în considerare cele menționate supra, Colegiul penal statuează că soluția instanței de apel privitor la încetarea procesului penal privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal în privința lui Ursu Ion, din motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod contravențional, este întemeiată și corespunde tuturor prevederilor legii procedural penale, fiind legală și motivată, respectiv instanța de apel a apreciat just probatoriul administrat, indicând motivele pe care și-a

întemeiat hotărârea adoptată, drept urmare toate criticile expuse de către recurent, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe *Ursu Ion xxxxx*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 decembrie 2017.

Președinte

NICOLAEV Ghenadie

Judecători

MORARU Petru

TOMA Nadejda

ALERGUȘ Constantin

TIMOFTI Vladimir

